

โรคจิตเภทเป็นโรคที่เรื้อรังที่พบได้บ่อยและมีอัตราการกลับเป็นซ้ำสูงก่อให้เกิดผลกระทบโดยตรงต่อผู้ที่เป็นโรคจิตเภท ครอบครัวและสังคม ความร่วมมือในการรักษาด้วยยาเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการป้องกันการกลับเป็นซ้ำ

การศึกษาเชิงพรรณานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท ในโรงพยาบาลอุดรดิตถ์ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จากผู้ที่เป็นโรคจิตเภทที่มารับบริการที่แผนกผู้ป่วยนอก กลุ่มงานจิตเวช โรงพยาบาลอุดรดิตถ์ ที่ได้รับการรักษาด้วยยา รวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม 2548 เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามประกอบด้วย 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 แบบวัดความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยจิตเภทของสาธุพร พุฒขาว (2541) ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความรู้เรื่องโรคและการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยโรคจิตเภท ที่สร้างขึ้นโดยสุนันท์ จำรูญสวัสดิ์ (2536) และส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อการใช้ยา ของเดรน (Draine, 1997) ซึ่งดัดแปลงโดย สาธุพร พุฒขาว (2541) ผู้ศึกษานำแบบวัดความร่วมมือในการรักษาด้วยยา แบบสอบถามความรู้เรื่องโรคและการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยจิตเภท ทดสอบค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าคุณค่าของริชาร์ดสัน-20 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83 และ .86 ตามลำดับ ส่วนแบบวัดทัศนคติต่อการใช้ยาทดสอบความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ทดสอบค่าไคสแควร์ และ ค่าที

ผลการศึกษาพบว่า ความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภทส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 5.13$, $SD = 1.62$) มีกลุ่มตัวอย่างที่ร่วมมือดีในการรักษาด้วยยา จำนวน 172 คน (71.4%) และกลุ่มตัวอย่างที่ร่วมมือไม่ดีในการรักษาด้วยยา จำนวน 69 คน (28.6%) โดยจำนวนครั้งของการเข้ารับการรักษานในโรงพยาบาลในกลุ่มตัวอย่างที่ร่วมมือดีในการรักษาด้วยยาและกลุ่มตัวอย่างที่ร่วมมือไม่ดีในการรักษาด้วยยามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq .05$) ระดับความรู้เรื่องโรคและการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภทโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 14.19$, $SD = 2.94$) และพบว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติระหว่าง 2 กลุ่ม ทักษะคิดต่อการใช้จ่าย โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 24.71$, $SD = 3.09$) อย่างไรก็ตามพบว่ากลุ่มที่ให้ความร่วมมือดีในการรักษาด้วยยามีทักษะคิดต่อการใช้จ่ายในระดับดี ($\bar{X} = 25.10$, $SD = 2.76$) มากกว่ากลุ่มที่ร่วมมือไม่ดีในการรักษาด้วยยา ($\bar{X} = 23.74$, $SD = 3.62$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$)

ผลการศึกษานี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการวางแผนกิจกรรมการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาให้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะในด้านทักษะคิดต่อการใช้จ่าย เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการรักษาที่ดีและต่อเนื่องต่อไป

ABSTRACT

176094

Schizophrenia is the most common chronic illness and has a high rate of relapse. Its consequences affect not only the person with schizophrenia themselves but also their family as well as society. Medication adherence is an important factor relating to prevention of relapse.

The purpose of this descriptive study was to find factors relating to medication adherence in schizophrenia at Uttaradit Hospital. Purposive sampling was adopted for selecting 241 persons with schizophrenia, who were receiving service at an Outpatient Psychiatric Clinic in Uttaradit Hospital. Data were collected during April to May, 2005. The instrument used was a questionnaire consisting of four parts. 1) Personal data, 2) Medication Adherence Inventory modified by Sathuporn Putkhao (1998), 3) Knowledge about Disease and Treatment Inventory developed by Sunun Jumrunswat (1993), and 4) Attitudes Toward the Use of Medication Inventory modified by Sathuporn Putkhao (1998) based on Draine's concept (1997). Kuder Richardson-20 was used to investigate the reliability of the Medication Adherence Inventory, of the Knowledge about Disease and Medication Treatment Inventory and the score was .83 and .86 respectively. The reliability of the Attitudes Toward the Use of Medication Inventory was obtained by Cronbach's alpha coefficient was .85. The data were analyzed by using descriptive statistics, Chi-square test and t-test.

The results revealed that the level of medication adherence in people with schizophrenia were at high level ($\bar{X} = 5.13$, $SD = 1.62$). One hundred and seventy two (71.4%) of the sample group had good medication adherence, and 69 (28.6%) of the sample group had poor medication adherence. There was a statistically significant difference ($p \leq .05$) between the sample group of good medication adherence and the sample group of poor medication adherence in the number of admissions to hospital. The knowledge about disease and medication treatment adherence in people with schizophrenia were at high level ($\bar{X} = 14.19$, $SD = 2.94$), and no significant differences between two groups. The overall attitudes toward the use of medication of people with schizophrenia were at high level ($\bar{X} = 24.71$, $SD = 3.09$), however, attitudes toward the use of medication of people with schizophrenia in a sample group of good medication adherence were higher ($\bar{X} = 25.10$, $SD = 2.76$) than the sample group of poor medication adherence ($\bar{X} = 23.74$, $SD = 3.62$) statistically significant ($p \leq .01$).

The results of this study could be used in the planning of providing intervention to improve the higher medication adherence, especially in the area of attitude.